

речовин у досліджуемій сировині.

Матеріали та методи: Траву арахіса культурного заготовляли в липні 2021 року в Харківській області. Для виявлення гідроксикоричних кислот використовували спиртово-водний витяг та проводили реакцію з ферум (III) хлоридом. Також використовували метод паперової хроматографії (ПХ) та хроматографію у тонкому шарі сорбенту (ТШХ). ПХ проводили на папері Filtrak FN4, ТШХ – на хроматографічних пластинках «Silufol» із силікагелем LS 5-40 на алюмінієвій підкладці, використовуючи достовірні зразки (ферулова, розмаринова, хлорогенова, неохлорогенова, п-кумарова та кофейна кислоти) та систему розчинників: н-бутанол – оцтова кислота – вода (4:1:2) [3]. Кількісне визначення суми гідроксикоричних кислот проводили спектофотометричним методом (спектрофотометр Hewlett Packard) у перерахунку на кислоту хлорогенову [1].

Результати та їх обговорення: Реакція з 1 % розчином ферум (III) хлориду (поява зелено-сірого забарвлення) свідчила про наявність у досліджуваній витяжці сполук фенольної природи. Методом паперової та хроматографії у тонкому шарі сорбенту у сировині ідентифіковано ферулову, розмаринову, хлорогенову, неохлорогенову та кофейну кислоти.

Висновки. В траві арахіса культурного ідентифіковано ферулову, розмаринову, хлорогенову, неохлорогенову та кофейну кислоти. Кількісний вміст суми гідроксикоричних кислот склав $3,17 \pm 0,02\%$. Ми вважаємо, що трава арахіса культурного є перспективною сировиною для подальшого фармакогностичного дослідження.

Список використаної літератури: 1. Державна Фармакопея України / Держ. п-во “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 1-ше вид., доп. 3. – 2009. – 280 с.
2. Кьосев П. А. Лекарственные растения: самый полный справочник. – М.: Эксмо-Пресс, 2011. – 939 с.
3. Паращук Е. А. Вміст кислот гідроксикоричних у траві та кореневищах і коренях бедринцю ломикаменевого (*Pimpinella saxifraga L.*) / Е. А. Паращук, С. М. Марчишин, М. В. Кирилів, І. Р. Бекус // Медична та клінічна хімія. – 2018. – № 3 (20). – С. 90 – 94.

Питання взаємодії лікарських засобів та фітопрепаратів у професійній діяльності фармацевтів

Рубан Я. В., Степанова С. І.

Національний фармацевтичний університет,

Кафедра фармакології та фармакотерапії (м. Харків, Україна)

nutriciologiastepanova@gmail.com

Вступ: Багато людей помилково вважають, що всі рослинні препарати, будучи натуральними, абсолютно нешкідливі. Це не так. Важливою проблемою щодо безпечного застосування лікарських рослин є ризик їх фармакологічної взаємодії з іншими лікарськими засобами. Наразі спостерігається ренесанс практики траволікування, що пов'язано з визнанням цінності нетрадиційних медичних систем у світі. Разом з тим збільшується кількість випадків клінічно значущих побічних ефектів фітопрепаратів. Фітопрепарати, дієтичні добавки та рослинна їжа можуть взаємодіяти з лікарськими препаратами (ЛП), які приймає пацієнт і спричинити серйозні ускладнення. Прояви взаємодії ймовірніші для ЛП з вузьким терапевтичним індексом, наприклад, таких як імуносупресанти, варфарин чи дигоксин. У групу ризику входять літні люди, хворі в критичному стані, пацієнти із захворюваннями печінки і нирок, а також ті, що приймають велику

кількість ліків. Речовини як рослинного, так і синтетичного походження можуть взаємодіяти між собою фармакокінетично або фармакодинамічно. Зокрема, індукція та інгібування ферментів відіграють важливу роль у виникненні багатьох взаємодій фітопрепаратів і ліків. Для забезпечення ефективного підходу у лікуванні пацієнтів необхідно глибоке розуміння питань взаємодії ЛП, щоб максимізувати результати корисної взаємодії та уникнути небажаних чи небезпечних комбінацій.

Мета: дослідити обізнаність здобувачів вищої фармацевтичної освіти щодо питань взаємодії лікарських засобів та фітопрепаратів.

Матеріали та методи: Проведено анонімне добровільне дистанційне опитування здобувачів вищої освіти випускного курсу спеціальності «Фармація. Промислова фармація» Національного фармацевтичного університету. В якості методу отримання даних ми обрали структуровану анкету, що складається з питань і варіантів відповідей на них. Це дозволяє значно прискорити процес обробки інформації, хоча розробка таких анкет вимагає набагато більше часу.

Результати та їх обговорення: Анкета включає дві частини: пояснювальну, де наводиться інформація про завдання та стислий зміст анкети та оцінювальну частину. Остання складається з 33 питань та включає три розділи: I – питання щодо демографічних характеристик респондентів (вік, стать, стаж роботи в аптеці), II – питання щодо ставлення респондентів до проблеми взаємодії ліків та фітопрепаратів, III – питання про найбільш типові взаємодії ЛП та біологічно активних речовин таких рослин, як *Hypericum perforatum* L., *Ginkgo biloba* L., *Zingiber officinale* Rosc., *Panax ginseng* C.A.Mey., *Allium sativum* L., *Silybum marianum* (L.) Gaertn., *Valeriana officinalis* L., *Glycyrrhiza glabra* L. Як показало наше опитування, більше 95 % респондентів вважають за необхідне враховувати взаємодію рослинних та синтетичних препаратів при їх сумісному застосуванні. Проте лише третина опитаних оцінює свої знання з цього питання як достатні.

Висновки. Проведене опитування має за мету привернути увагу до важливості знань фармацевтів щодо взаємодії лікарських засобів з фітопрепаратами для найбільш ефективної та безпечної терапії хворих.

Характеристика видів глоду та їх використання у фармації і медицині

Северин М. А., Владимірова І. М.

Національний фармацевтичний університет,

Кафедра фармакогнозії (м. Харків, Україна)

mariaseverin63@gmail.com

Вступ: Глід (*Crataegus*) – рід кущів або рідше невисоких дерев родини розоцвіті (Rosaceae). Відомо понад 200 видів, що поширені у північній півкулі – Європа, Азія, Північна Африка, Північна Америка.

Мета: літературний огляд з питань ботанічної характеристики видів глоду, хімічного складу та можливостей використання для профілактики і лікування серцево-судинних захворювань.

Матеріали та методи: літературний огляд вітчизняних та іноземних наукових джерел.

Результати та їх обговорення: Глід – *Crataegus* – лат. назва походить від грец. krataios – міцний, через його міцну деревину, а також через тверді колючки); нар. назви: бариня, бориня, гліг, глій, глогівка, костоглід. В Україні налічується понад 30 видів глоду і всі вони дозволені до заготівлі.